

Friedrich Schiller

Loupežníci (1781)

preromantické drama, vrcholné dílo období „bouře a vzdoru“ (Sturm und Drang). Konflikt dvou bratří – rozpor mezi sobeckou zvlí, tyranstvím Franze a ušlechtilé motivovaným buřičstvím – vzdor proti tyranii; svobodomyšlný hraběcí prvorozený syn Karei Moor byl intrikami bratra připraven o otcovu důvěru, snoubenku i dědická práva; touží se pomstít, stává se vůdcem loupežníků, chce odčinit křivdy

MOOR (*vstoupí hluboce rozrušen a prudce pobíhá pokojem; pro sebe*)

Lidé – lidé! Falešné, licoměrné, ještěřčí plémě! Vaše oči jsou voda! Vaše srdce led. Polibky na rtech a na prsou dýky! Lvi a levharti krmí svá mlád'ata, krkavci živí svá písklata mrchami, a on, on – – Zlobu dovedu snášet, usmíval bych se, kdyby mi vztekly nepřítel připíjel krví mého vlastního srdce – ale když pokrevní láska zradí, když se otcovská láska stane megerou – ó, pak zaplaň ohněm, mužná trpělivosti, změň se v divokého tygra, ty krotké jehňátko, a každá žilka necht' se napne k zuřivosti a zkáze!

ROLLER

Poslyš, Moore! Co tomu říkáš! Zbojnický život je přece jen lepší než chleba s vodou v nejhlubším sklepení žaláře?

MOOR

Proč tento duch nevjel do tygra, jenž zuřivě zatíná své tesáky do lidského masa? To že je otecká věrnost? To je láska za lásku? Chtěl bych být medvědem a medvědy severu štvát proti tomuto vražednému pokolení – – Kál jsem se, a milost jsem nenalezl! – – Oceán chtěl bych otrávit, aby ze všech pramenů pili smrt! Tolik důvěry, a žádné slitování!

ROLLER

Poslouchej přec, Moore, co ti říkám!

❖❖❖

MOOR

Pryč ode mne, pryč! Není tvé jméno člověk? Nejsi narozen z ženy? – Jdi mi z očí, ty tvore s tváří člověka! – Já jsem ho tak nevýslovně miloval! Tak neměl rád otce žádný syn; byl bych za něj tisíckrát dal život. – (*Vztekle dupne.*) Ha! – Kdo by mi teď dal do rukou meč, abych tomu hadímu plemeni zasadil palčivou ránu! Kdo by mi řekl, kde je zasáhnout do srdce, jak je rozdrtit, rozmačkat! – Toho bych vzýval jako přítele, jako anděla, Boha, k tomu bych se modlil!

ROLLER

Vždyť takovými přáteli chceme být právě my, vyslechni nás!

SCHWARZ

Pojď s námi do českých lesů! Seženeme tlupu loupežníků, a ty – (*Moor na něj vytřeští oči.*)

SCHWEIZER

Ty budeš naším hejtmanem! Musíš být naším hejtmanem!

SPIEGELBERG (*divoce klesna na židli*)

Otroci a skety!

MOOR

Kdo ti našeptal to slovo? Poslyš, chlape (*chytí Schwarze*), to nemáš ze své lidské duše! Kdo ti našeptal to slovo? Ano, při storuké smrti, to uděláme, to musíme udělat! Ta myšlenka je hodná zbožnění – Loupežníci a vrazi! – Jako že mám duši v těle, jsem vaším hejtmanem!

104

Přeložil O. Fischer

SOCHROVÁ, Marie. *Čítanka k literatuře v kostce: pro střední školy*. 2. vyd. Havlíčkův Brod: Fragment, 2004. V kostce (Fragment). ISBN 80-7200-973-7.